

Asset sharing

Het is misschien wat vreemd om op een online platform dat zich richt op duurzame productie te pleiten voor (veel) minder productie, maar toch is dat precies wat ik nu ga doen. En wel door een fenomeen te belichten dat in het hedendaagse bedrijfsleven nog weinig aandacht krijgt, maar wel helemaal 'nieuwe economie' is: asset sharing.

In de huidige economie is het heersende model nog steeds: wie iets nodig heeft, schaft dat aan. Dat model heeft tot een enorme productie van materiele goederen geleid – materiele goederen waarin immense hoeveelheden grondstoffen en fossiele energie zijn 'opgeslagen'. Voor zover dit kapitaalintensieve goederen zijn, wordt er ook nog eens vaak vreemd vermogen voor aangetrokken – vermogen waarover rente betaald moet worden. Vervolgens gebruiken we die goederen, en na verloop van tijd danken we ze af tot (veelal niet herbruikbaar) afval.

Dit model is dominant bij zowel bedrijven (investeringen) als consumenten (bestedingen). Maar intussen zien we bij deze laatste groep langzaam een nieuwe ontwikkeling ontstaan. Want in plaats van 'aanschaffen' (bezitten) kiezen steeds meer jonge mensen voor 'gebruiken' (lenen of huren). In de VS wordt dit fenomeen wel aangeduid als 'peer-to-peer rental': consumenten verhuren elkaar spullen, dankbaar gebruik makend van nieuwe online platforms die dit eenvoudig en lokaal faciliteren. Dagje thuiswerken? Verhuur je auto aan iemand uit de buurt via SnappCar. Het weekend daarop je dochter verhuizen? Huur een dag andermans bestelauto via hetzelfde platform. En dan ook maar direct een boormachine via Peerby, want er moeten ook wat schilderijen worden opgehangen. Delen is het nieuwe hebben. In plaats van steeds maar weer nieuwe assets te produceren en te verkopen, ontstaat er een alternatief model waarin een beperkt aantal assets slimmer worden ingezet door ze tijdelijk te verhuren aan 'peers'. Zo creëer je nieuwe (financiële) waarde – zonder (ecologische of sociale) waarde te onttrekken.

Inmiddels is wel duidelijk dat er een enorm potentieel aan verborgen waarde aanwezig is in vrijwel elk bedrijf. Waarde die relatief eenvoudig kan worden omgezet in extra omzet en winst. Want zoals consumenten over auto's en boormachines beschikken, zo beschikken ondernemingen namelijk ook over grote hoeveelheden assets. Die zijn nodig voor de bedrijfsvoering, maar in praktijk maar zelden allemaal of allemaal tegelijkertijd. Intussen wordt er ook op niet-gebruikte assets wél afgeschreven – ze kosten dus geld en dragen niet bij aan (economische) waardecreatie. Feitelijk is dit een vorm van verspilling – het kernwoord van de oude economie.

Ik ben er daarom van overtuigd dat asset sharing ook in het bedrijfsleven de toekomst is. De platforms zijn er inmiddels (bijvoorbeeld FLOOW2) en de transactiekosten laag. Bovendien er aan het instrument serieuze bedrijfseconomische voordelen verbonden. Zo kan het ondernemersrisico in de vorm van overcapaciteit/onderbezetting wegens te weinig onderhanden werk in financiële zin worden beperkt. Ook draagt het bij aan de versterking van de kaspositie bij bedrijven en daarmee op de kredietwaardigheid. In potentie kan het zelfs bijdragen tot versterking van de concurrentiepositie in de core business. Er wordt immers financiële ruimte gecreëerd om in de core business eventueel

genoegen te nemen met lagere bruto marges. Maar minstens zo belangrijk is dat asset sharing getuigt van goed duurzaam ondernemerschap. Het vormt in feite het 'laaghangend fruit' in de transitie naar de nieuwe economie. Verborgene economische waarde te gelde maken is iets dat iedere ondernemer zou moeten willen.

Critici wijzen op de risico's. Hoe moet het bijvoorbeeld met verzekeren? Wat gebeurt er als er partijen failliet gaan? Terecht, maar al die aspecten spelen nu ook in het normale handelsverkeer dat immers ook op vertrouwen en risicomanagement is gebaseerd. Hoe asset sharing zich exact zal ontwikkelen is moeilijk te voorspellen. We moeten 'het spel gaan spelen' en omdat het een nieuw spel is, moeten we ook nieuwe spelregels bedenken. Een ding is zeker: als dit het leidende model wordt, zal het wereldwijd impact hebben op de hoeveelheid goederen die we als mensheid produceren. En daar wordt de aarde niet slechter van.

Marga Hoek is directeur van De Groene Zaak en voorzitter van Het Groene Brein